

สาเหตุการเปลี่ยนแปลงของภาษา

อาจารย์สุมนา เขียนนิล

THI 1316

สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของภาษา

การเปลี่ยนแปลงของภาษามักค่อยเป็นค่อยไป
และกินเวลานานกว่าจะสังเกตเห็นว่าเกิดการ
เปลี่ยนแปลงขึ้น

สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงภาษาเกิดจาก
ปัจจัยดังต่อไปนี้

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการ ปป. ของ ภาษ.

- 1. ความแตกต่างของภาษาที่มีอยู่ในสังคม
- 2. สภาพทางจิตวิทยาของผู้พูดภาษา
- 3. ลักษณะการออกเสียงของผู้พูดภาษา

ความแตกต่างของภาษาที่มีอยู่ในสังคม

- 1. ความแตกต่างของภาษาที่มีอยู่ในสังคม ความแตกต่างของภาษาที่มีอยู่ในชุมชนหรือสังคมเดียวกันมีความแตกต่างกันในเรื่องต่าง ๆ เช่น **เพศ อายุ การศึกษา** เป็นต้น

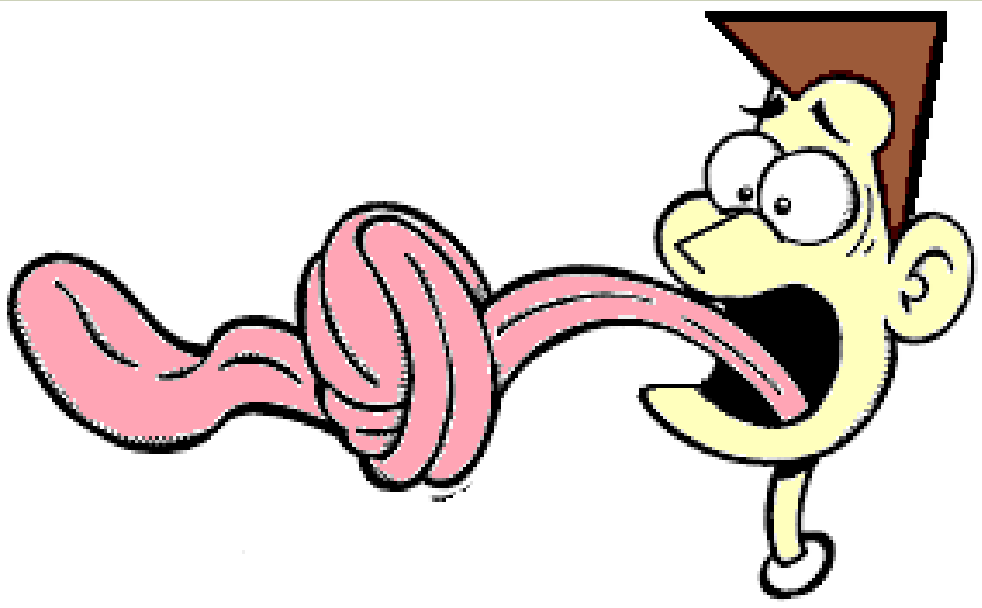

สภาพทางจิตวิทยาของผู้พูดภาษา

- 2. สภาพทางจิตวิทยาของผู้พูดภาษา **ความนิยมในการใช้เสียงบางเสียง หรือคำบางคำ** เพื่อแสดงว่าตนอยู่ในกลุ่มคนที่ตนนิยมหรือการขัดขืนไม่ยอมออกเสียงบางเสียงตามคนส่วนมากในสังคม

ลักษณะการออกเสียงของผู้พูดภาษา

- 3. ลักษณะการออกเสียงของผู้พูดภาษา เสียงบางเสียงในภาษาเปลี่ยนแปลงไปขึ้นอยู่กับกลไกทางกายภาพที่ใช้ในการออกเสียง เราออกเสียงบางกลุ่มหรือคำบางคำได้ง่ายกว่า ผู้พูดขาดความระมัดระวังในการออกเสียงเพื่อสะดวกในการใช้ภาษา อันเกิดการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น

ลักษณะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในภาษา

สุโขทัย

สุโขทัย

ลักษณะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในภาษา

- แบ่งเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่
- 1. การเปลี่ยนแปลงด้านเสียง
- 2. การเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์
- 3. การเปลี่ยนแปลงด้านไวยากรณ์
- 4. การเปลี่ยนแปลงด้านความหมาย

พยัญชนะ		ริมฝีปาก	ริมฝีปาก- ฟัน	ฟันและ ปุ่มเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	ช่องระหว่าง เส้นเสียง
ระเบิด	ไม่ก้อง ไม่มีลม	p		t		k	?
	ไม่ก้อง มีลม	ph		th		kh	
	ก้อง ไม่มีลม	b		d			
กักเสียด แทรก	ไม่ก้อง ไม่มีลม				c		
	ไม่ก้อง มีลม				ch		
เสียดแทรก			f	s			h
นาสิก		m		n		ŋ	
ข้างลิ้น				l			
รัว				r			
กึ่งสระ		w			j	(w)	
สูง					หน้า	กลาง	หลัง
					i i:	u u:	u u:
กลางสูง					e e:	ə ə:	o o
กลางต่ำ					ɛ ɛ:		ɔ ɔ:
ต่ำ						a a:	
วรรณยุกต์		สามัญ (ไม่มีรูป)	เอก (ˊ)	โท (ˆ)	ตรี (ˋ)	จัตวา (ˋ)	

การเปลี่ยนแปลงด้านเสียง

- การเปลี่ยนแปลงด้านเสียง (Sound change) หมายถึง เสียงที่เป็นส่วนประกอบของคำใด ๆ **ออกเสียงต่างไปจากเดิม** โดยมีการเปลี่ยนแปลงหลายลักษณะดังนี้
- การกลมกลืนเสียง (Assimilation)
- การกลืนเสียงตามมาข้างหน้า (Progressive assimilation)
- การกลมกลืนเสียงตามมาข้างหลัง (Regressive assimilation)
- การผลัดเสียง (Dissimilation)

การเปลี่ยนแปลงด้านเสียง (ต่อ)

- การเปลี่ยนแปลงด้านเสียง (Sound change) หมายถึง เสียงที่เป็นส่วนประกอบของคำใด ๆ **ออกเสียงต่างไปจากเดิม** โดยมีการเปลี่ยนแปลงหลายลักษณะดังนี้
- การสับที่เสียง (Metathesis)
- การตัดเสียง (Deletion of segments)
- การเพิ่มเสียง (Insertion of segments)
- การกร่อนเสียง (Phonetic decay)

การเปลี่ยนแปลงด้านเสียง

■ การกลมกลืนเสียง (Assimilation) คือ ที่เสียงเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมหรือเป็นไปตามเสียงข้างเคียง หรือเสียงข้างหน้าและข้างหลังต่างเหนี่ยวนำกันเอง กลายเป็นเสียงอื่นที่ไม่เหมือนกันกับเสียงของข้างหน้าและข้างหลัง เกิดการกลมกลืนร่วมกัน

ทีเดียว > เทียว ดิฉัน > เดียน นีน๊ะ > เนี่ย

การกลมกลืนเสียงตามมาข้างหน้า

(Progressive assimilation) คือการเปลี่ยนแปลงของเสียงหนึ่งที่เปลี่ยนไป

เหมือนกับเสียงอิทธิพลที่อยู่ข้างหน้า เช่น
อย่างนี้ > อย่างนี้

การกลมกลืนเสียงตามมาข้างหลัง

(Regressive assimilation) คือการเปลี่ยนแปลงของเสียงหนึ่งที่เปลี่ยนไป

เหมือนกับเสียงอิทธิพลที่อยู่ข้างหลัง
เช่น ชัดเจน > จัดเจน หมู

การเปลี่ยนแปลงด้านเสียง

- การผลัดเสียง (Dissimilation) คือ การเปลี่ยนแปลงเสียงใดเสียงหนึ่งให้เหมือนกับเสียงข้างเคียงน้อยลงหรือกลายเป็นเสียงที่ต่างออกไป
ทุงเถียง > ทุ่มเถียง คำแหง > คำแหง ขบถ > กบฏ

การเปลี่ยนแปลงด้านเสียง

- การสับที่เสียง (Metathesis) กระบวนการเปลี่ยนแปลงของเสียง อันเกิดจากการที่เสียงในคำที่อยู่ใกล้กันเปลี่ยนตำแหน่งกัน เช่น กะไทร > ตะไทร กะต้อ > ตะต้อ กระตุค > ตะกรุด ตะกร้า > กะต้า

การเปลี่ยนแปลงด้านเสียง

■ การตัดเสียง (Deletion of segments) ลักษณะการเปลี่ยนแปลงของเสียง
ในคำที่มีอยู่เดิมมีอยู่แต่หายไปในปัจจุบัน

สุกโขไท > สุโขทัย ตระลาด > ตลาด พิทธิ > พิธี นิสสิต > นิสิต แมลง >
แมง บุรพบท > บุพบท

■ การเพิ่มเสียง (Insertion of segments) การเปลี่ยนแปลงของเสียงในคำที่
มีเสียงเพิ่มขึ้นใหม่

กะดาษ > กระดาษ บอก > กระบอก
ยั่วยาน > ยวดยาน วัตวาอาราม > รบราฆ่าพัน

การเปลี่ยนแปลงด้านเสียง

- การกร่อนเสียง (Phonetic decay) การเปลี่ยนแปลงของเสียง
พยางค์หนึ่งในคำโดยมีลักษณะสั้นลงหรือลดลง
หมากม่วง > มะม่วง ตั้วขาบ > ตะขาบ ต้นไคร้ > ตะไคร้

มโนมจกกล่าวเถิงเจ้าเถิงขุนบ่ไร่ไปลนบกตั้งอนนท่านแขวนไว้
(จากรีกหลักที่ 1 ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 34-35)

เซานาเป็นชื่อพวกคนที่ทานานั้นเหมือนอย่างเซาทุง เป็นต้นนั้น
(อักขรภิธานศัพท์ : 171)

แลผู้พิพากษากระลาการฟังมละวันเสียซึ่งโมหะนั้น
(กฎหมายตราสามดวง 1:54)